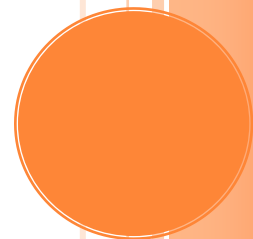

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Základní škola Jirkov, Studentská 1427

„Škola pochopení“

Obsah:

- 1. Úvod*
- 2. Legislativa*
- 3. Charakteristika školy*
- 4. Kontakty*
- 5. Cíle programu*
- 6. Práce pedagogického sboru a vedení školy*
- 7. Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí Školního vzdělávacího programu*
- 8. Zájmové útvary školy*
- 9. Obecný plán prevence*

Přílohy:

Postup školy při výskytu a používání návykových látek

Preventivní program proti šikanování

Krizový plán školy

1. Úvod

Školní minimální preventivní program vychází z pokynů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027. Zde je uvedeno, že pro tvorbu Minimálního preventivního programu jako základního legislativního dokumentu, který upravuje oblast primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních, je zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, který ukládá povinnost vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí, žáků a studentů a pro předcházení rizikového chování.

Úkolem školy je nejen předávání vědomostí a dovedností, ale naučit žáky činnosti potřebné v praktickém životě, zhodnotit rizikové činnosti. Je potřeba formovat takovou osobnost žáka, která je schopna s ohledem na svůj věk, dělat správná rozhodnutí, vážit si svého zdraví, která bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům.

Děti, které navštěvují základní školu, patří k nejohroženější skupině, proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací. Je zapotřebí naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit.

2. Legislativa

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019 – 2027

- *Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů*
- *Zákon 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících*
- *Zákon 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomanii*
- *Zákon 167/1998 Sb., o návykových látkách*
- *Zákon 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí*
- *Vyhláška 72/2005 o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 20 006/2007-51 k prevenci sociálněpatologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních (MŠMT 2007)*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 24 246/2008-6 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (MŠMT 2008)*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (MŠMT 1999)*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (MŠMT 2002)*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 11 691/2004-24 Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu (MŠMT 2004)*
- *Metodický pokyn MŠMT, č.j.: 25 884/2003-24 Spolupráce předškolních zařízení, škol a školních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané*

3. Charakteristika školy

Naše škola je jednou ze čtyř sídlištních škol v Jirkově. Sídlíme ve Studentské ulici 1427. V budově školy je umístěn první i druhý stupeň, školní družina, školní jídelna, tělocvična, školní bazén, PC učebny. Naši školu navštěvuje vždy okolo 500 žáků. První stupeň tvoří 10 tříd a druhý stupeň 8 tříd. Škola poskytuje odbornou péči žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, tito žáci se vzdělávají na základě doporučení PPP a SPC podle individuálního vzdělávacího plánu, žákům v riziku, žákům vykazující rizikové chování i žákům nadaným. Škola žákům nabízí různé volnočasové aktivity. Ve výuce klademe důraz na respektování individuality žáků a rozvoj pozitivních vztahů mezi žáky volbou vhodného učiva, dále se snažíme vést žáky k větší samostatnosti a zodpovědnosti za sebe a své činy, k úctě k tradicím a odpovědnému rozhodování. Výraznou aktivitou, která na škole probíhá, je sběr starého papíru a víček od PET lahví, orientace na ekologické aktivity jsme Ekoškola. Velmi nám záleží, na budování pozitivního klimatu ve třídách, proto na druhém stupni probíhají pravidelné třídnické hodiny. Třídnické hodiny pomáhají navodit kladný vztah žáků ke škole a k sobě navzájem a k třídnímu učiteli. Na prvním stupni se do výuky snažíme zařadit sociálně emocionální učení Druhý krok. Školu a její prostory zdobíme pracemi žáků, probíhají různé projektové dny a jejich výstupy se pak také objevují v prostorách školy.

4. Kontakty

Základní škola Jirkov, Studentská 1427

www.2zsjirkov.cz

Ředitel školy: *Mgr. Jan Duda* *tel: 474 654 369*
email: reditel@2zsjirkov.cz

Výchovný poradce: *Mgr. Jana Novotná* *tel: 474 654 313*
email: jana.novotna@2zsjirkov.cz

Mgr. Monika Holečková *tel: 413 035 041*
email: monika.holeckova@2zsjirkov.cz

Školní metodik prevence: *Mgr. Simona Paulisová* *tel: 474 654 314*
email: simona.pavlisova@2zsjirkov.cz

5. Cíle

Dlouhodobé cíle

MPP je určen pro žáky, pedagogické pracovníky veřejnost i rodiče a má dlouhodobě vést k pozitivní změně klimatu školy k minimalizaci kázeňských a rizikových jevů chování ve škole i mimo ni. Tyto cíle odpovídají strategii rizikových jevů chování.

MPP má předcházet těmto rizikovým jevům:

- záškoláctví
- šikana, násilí
- divácké násilí
- vandalismus
- rasismus, xenofobie
- užívání návykových látek
- onemocnění HIV/AIDS a dalšími nemocemi šířícími se krevní cestou
- poruchy příjmu potravy
- netolismus (virtuální drogy) a gambling (patologické hráčství)
- kyberšikana
- vybrané programy budou certifikované a dlouhodobé
- budeme dbát na získávání relevantních sociálních dovedností
- spolupracovat s dalšími navazujícími subjekty poskytujícími další pomoc v prevenci
- spolupráce rodina a škola
- snažit se získávat finanční prostředky na primární prevenci

Obecné cíle, kterých chceme dosáhnout ve všech tématech primární prevence:

- *zajistit odborné a průběžné vzdělávání ŠMP, výchovného poradce a ostatních pedagogických pracovníků (dle pokynů MŠMT)*
- *preventivně působit v co nejširší oblasti rizikových forem chování*
- *spolupracovat a zapojovat se do projektů – akcí realizovaných jinými odbornými subjekty*
- *realizovat nabídku mimoškolních volnočasových aktivit v návaznosti na programy a výuku školy – zajímat se o svět mladých lidí*
- *udržovat dobré vztahy mezi rodinou a školou*
- *realizovat pravidelné schůzky s rodiči, kde budou dostatečně informováni a obeznámeni s riziky, jakým jsou jejich děti vystaveny a jak jim předcházet*
- *nabídnout rodičům didaktické materiály poradenskou činnost*
- *zapojovat rodiče do aktivit školy*

1. Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku
- předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog
- oddálit první kontakt s návykovými látkami, snižovat poptávku po OPL
- podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nekolují „zažité“ mýty o drogách
- žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa i pozitiva OPL
- počet experimentů s drogou je nižší oproti standardu – normálu
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich nápadů a potřeb
- žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu (kroužky, sport...)
- škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity
- žáci se aktivně zapojují do protidrogové prevence
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli
- žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit

2. Prevence šikany - posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích, apod.

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nebudí šikana
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním
- žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (společné akce, výlety,..)
- na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci se zajímají o multikulturní společnost a postoje (rasismus, xenofobie...)
- žáci mají zájem o různá náboženství a kultury
- žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt...
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení
- žáci jeví zájem o návštěvy odborníků

3. Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění,

Prevence sexuálního zneužívání a týrání - sexuální výchova

Cíle:

- předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrállost, antikoncepce, potraty,...
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska..
- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění a péče o své tělo - ducha, informace o přirozených vývojových změnách, gynekologie, sexuologie a venerologie,...
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuálního zneužívání, pornografie, znásilnění,...
- předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchytky,...
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy - lásky, růst a změny sekundárních pohl. znaků,...

Ukazatele úspěchu:

- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám – nestydí se za ně...
- žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- žáci dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- žáci k sexu zaujímají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství...
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí na koho se obrátit s problémy apod.
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice s učiteli

4. Prevence kriminality a delikvence (dle pokynu MŠMT), právní odpovědnost

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus,...
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť,...)
- předkládat a vysvětlovat modelové situace a zasazovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě
- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty (např. policií,...)
- zasvětit žáky do základních ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně..
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva ve společnosti - dětská práva, Chartu práv dítěte, Ústavu ČR apod.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování
- předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou

Ukazatele úspěchu:

- *žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu*
- *žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení*
- *žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování*
- *žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží a to nejen na půdě školy*
- *škola má nižší výskyt kriminality*
- *žáci mají důvěru v pedagogický sbor*

5. Prevence záškoláctví

Cíle:

- *snížit počet zameškaných hodin*
- *posilovat hodnotu vzdělání*
- *postupovat podle ŠŘ a pokynů MŠMT při řešení neomluvené školní docházky (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ až po policii)*
- *spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor, policie)*

Ukazatele úspěchu:

- *počet zameškaných neomluvených hodin je nízký*
- *žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity - cítí potřebu vzdělání*
- *škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty*
- *škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku*

6. Zdravý životní styl

Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Cíle:

- *podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres,...*
- *upevňovat kladný vztah ke svému tělu*
- *seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách,...*
- *předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.*
- *předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita,...*
- *upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii*
- *naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému*

Ukazatele úspěchu:

- *žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat – relaxovat...*
- *žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo (aktivně sportují, vyhledávají pohyb...)*
- *žáci znají negativa a pozitiva různých stylů života*
- *žáci přemýšlí o vlivu medií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom diskutovat*
- *žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí*

7. Prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení,...
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling,...
- stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog
- podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění...)

Ukazatele úspěchu:

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování
- žáci nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

Činnosti nutné k dosažení cíle

Do minimální prevence je zapojen každý pedagogický pracovník naší školy a to v činnosti výchovné či vzdělávací.

Krátkodobé konkrétní cíle

- vztahy mezi žáky
- projevy šikany
- zdravý životní styl
- používat informační zdroje a bránit se zneužití
- podchytit projevy rizikového chování
- podchytit projevy sebepoškozování
- spolupracovat s rodiči

6. Práce pedagogického sboru a vedení školy

Třídní učitel

- spolupracuje se školním metodikem prevence, výchovným poradcem, podílí se na realizaci MPP a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě
- tvoří společně se žáky vnitřní pravidla třídy v souladu se školním řádem a dbá na jejich dodržování
- podporuje rozvoj pozitivních sociálních interakcí mezi žáky třídy
- spolupracuje s ostatními členy pedagogického sboru
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáků třídy
- získává a udržuje si přehled o osobnostních zvláštностech žáků třídy a o jejich rodinném zázemí
- stanoví přesné datum a čas svých třídnických hodin a provádí zápis z TH do připraveného formuláře, který odesílá MPP vždy do konce kalendářního měsíce
- vyplňuje dotazníky a závěrečná hodnocení třídy a programů potřebných k vyhodnocení MPP
- na pravidelných poradách sděluje svá přání a požadavky k ŠMP
- na poradách jim budou předány informace z porad a seminářů
- čte a kontroluje disk S složku metodik prevence
- snaží se získávat finance ze sponzorských darů nebo psaním žádostí a projektů
- při řešení problému s OPL a šikany postupuje přesně podle krizového plánu školy

Ostatní vyučující a pracovníci školy

- spolupracují s třídním učitelem a školním metodikem prevence a výchovným poradcem
- podílí se na pozorování tříd a odhalování případných forem rizikového chování
- spolupracují v metodických sdruženích
- snaží se dělat zajímavou výuku a přizvat rodiče ke spolupráci
- snaží se získávat finanční prostředky (projekty, granty apod.)

Ředitel školy

- vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování, odsouhlasuje a kontroluje realizaci primárních aktivit

- řeší společně s pedagogy, výchovnou poradkyní a metodičkou prevence případné problémy

Při řešení problémů postupujeme podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j. 21291/2010-28)

Spolupráce školy s rodiči

Rodiče budou třídními učiteli seznámeni s MPP a o možnosti spolupráce se ŠMP. Budou jim sděleny konzultační hodiny ŠMP. Informace jsou uvedeny na webu školy v záložkách ŠMP. Přání rodičů je možné sdělit i pomocí třídních důvěrníků na zasedáních Rady rodičů.

7. Specifická všeobecná prevence pro žáky ve výuce, která je součástí Školního vzdělávacího programu

Preventivní aktivity provádí vždy vyučující, který má tento předmět v úvazku a přesně podle rozvrhu. Kontrola je možná u ZŘŠ v plánu učitele na daný školní rok

Ročník	Předmět	Preventivní aktivita a její zaměření
1.	PRVOUKA	<u>Osobní bezpečí</u> – žák ví, jak se jmenuje, kde bydlí, kam chodí do školy, kdo je jeho učitel, formy nebezpečného chování
	PRVOUKA	<u>Péče o zdraví a zdravá výživa</u> – hygienické návyky, životospráva, pitný režim, prevence u lékaře
	PRVOUKA	<u>Osobní bezpečí</u> – použití linek integrovaného záchranného systému (hasiči, první pomoc, policie a 112)
	PRVOUKA	<u>Poznávání lidí a mezilidské vztahy</u> – rozlišuje vztahy a komunikaci v rodině a ve společnosti
	PRVOUKA	<u>Okolí domova</u> – vycházky a seznámení s okolím a historií města Jirkova
	PRVOUKA, VÝTVARNA VÝCHOVA	<u>Dopravní bezpečnost</u> – pravidla silničního provozu, značky, názvy ulic, orientace po městě
2.	PRVOUKA	<u>Životní prostředí</u> – třídění odpadu
	PRVOUKA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – nemoc, úraz, první pomoc, vhodné místo na hraní, hygiena, zdravé zuby, zdravá strava
	PRVOUKA	<u>Lidský život</u> – dětství a péče o kojence, stáří, moje budoucnost
3.	PRVOUKA	<u>Kultura obce a okolní krajina</u> – orientace, lidové zvyky, tradice
	PRVOUKA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA, PRACOVNÍ ČINNOSTI	<u>Ochrana přírody</u> – jedlé a jedovaté rostliny, houby, chování zvířat
	PRVOUKA, TĚLESNÁ VÝCHOVA	<u>Člověk a rodina</u> – soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost, lidské tělo, zdravá výživa, osobní bezpečí
4.	PŘÍRODOVĚDA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – hygiena, odívání a starost o oděv, vhodné chování ke svému zdraví, zdravý životní styl, chování při setkání s neznámou osobou a která jej ohrožuje, zneužívání návykových látek
	PRACOVNÍ ČINNOSTI	<u>Stolování</u> – příprava pokrmu vyhovujícího zdravé výživě
5.	PŘÍRODOVĚDA	<u>Člověk a jeho zdraví</u> – etapy vývoje člověka, stavba lidského těla, návykové látky, partnerství a rodičovství, první pomoc

	PŘÍRODOVĚDA	<i>Lidé kolem nás – situace hromadného ohrožení, osobní bezpečí, právo a spravedlnost</i>
	PRACOVNÍ ČINNOSTI	<i>Příprava pokrmů – podle pravidel zdravé výživy</i>

Všechna témata jsou probírána ve všech předmětech v rámci mezipředmětových vztahů.

6.	OBČANSKÁ VÝCHOVA	<i>Rodina a manželství Ochrana člověka za mimořádných situací Lidská práva a etnické a rasové odlišnosti</i>
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	<i>Vztahy mezi lidmi Péče o zdraví Zdravý způsob života Zdravá výživa Civilizační choroby Návykové látky Krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužití) Krizová centra, linky důvěry Intimní hygiena a změny v dospívání</i>
7.	PŘÍRODOPIS	<i>Rostliny a houby používané jako návykové látky</i>
	OBČANSKÁ VÝCHOVA	<i>Mezilidské vztahy a komunikace Hmotné a duchovní hodnoty Ochrana obyvatel za mimořádných situací Lidská práva a svoboda</i>
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	<i>Péče o zdraví a hygiena První pomoc Otužování, relaxace, pohyb, spánek Preventivní prohlídky – důvod Lékárnička – vybavení Zásady zdravé výživy Poruchy příjmu potravy Návykové látky a zákon Reklamní vliv Brutalita a jiné formy násilí Sexuální zneužití Bezpečnost silničního provozu Ochrana zdraví při sportu</i>
8.	PŘÍRODOPIS	<i>Etapy lidského života Rozmnožování, pohlavní soustava Pohlavní choroby Dospívání a změny těla a chování Člověk a zdraví – návykové látky, kouření, alkoholismus Nervová soustava – význam spánku, psychohygiena, úrazy páteře</i>
	OBČANSKÁ VÝCHOVA	<i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i>
	ICT	<i>Bezpečnost na internetu – mluvíme o tom již od 6. r.</i>
9.	OBČANSKÁ VÝCHOVA	<i>Právo a občan Právo a rodina Právní ochrana</i>
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	<i>Sexualita a zákon Zneužívání Předčasná sexualita a její rizika Pohlavní choroby Hygiena při a po sexu</i>

		<i>Antikoncepce</i> <i>Ochrana za mimořádných situací</i>
	ICT	<i>Bezpečnost na internetu</i> <i>Ochrana osobních údajů</i>

8. Zájmové útvary školy

Škola nabízí různé zájmové útvary, hudební, sportovní, tvořivé a ze „Šablon“ Kluby, čtenářské, badatelské, deskových her a logiky a pak jsou různé exkurze ve škole a mimo ni.

9. Obecný plán prevence

<i>Měsíc</i>	<i>Akce</i>
<i>Září</i>	<i>Pravidla ve třídách Úvodní třídní schůzky Nastavení třídnických hodin Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Stmelovací aktivity 6. ročníky Aktivity ve třídách</i>
<i>Říjen</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Městská policie – dopravní výchova a osobní bezpečí Třídní aktivity</i>
<i>Listopad</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Třídní schůzky a sdělení čtvrtletní klasifikace Dílna na tvorbu výrobků na vánoční jarmark Zdravotní ústav – besedy 7. – 9. r, třídní aktivity</i>
<i>Prosinec</i>	<i>Sběr starého papíru a víček od PET lahví Vánoční tradice a jarmark v Jirkově, třídní aktivity</i>
<i>Leden</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Pololetní klasifikace, třídní aktivity</i>
<i>Únor</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví, třídní aktivity</i>
<i>Březen</i>	<i>Zasedání školního senátu Lyžařský kurz Sběr starého papíru a víček od PET lahví, třídní aktivity</i>
<i>Duben</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Den Země, třídní aktivity</i>
<i>Květen</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví, třídní aktivity, výjezdy a výlety</i>
<i>Červen</i>	<i>Zasedání školního senátu Sběr starého papíru a víček od PET lahví Třídní výlety Závěrečná klasifikace</i>

Nelze předem zapsat všechny preventivní akce, pokud nějaké naplánujeme, jsoučas v plánu školy.

Příloha

POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU A ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK

Selhala-li preventivní opatření školy a v případě podezření, že žák zneužívá návykové látky, škola (výchovní poradce, třídní učitel, metodik prevence, ředitel školy):

1. Provede diskrétní šetření, pohovor s dítětem.
2. Při potvrzeném důvodném podezření kontaktuje rodiče, eventuálně zákonné zástupce žáka a doporučí jim využití pomoci kontaktního centra, odborníků z PPP nebo zdravotnických zařízení.
3. V případě negativní reakce rodičů na sdělenou skutečnost a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, požádá škola o pomoc Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu v Litoměřicích v souvislosti s možností zanedbání péče ze strany rodičů. Současně o tomto kroku uvědomí rodiče (zákonný zástupce).
4. V případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy (včetně alkoholu), škola kontaktuje okamžitě rodiče, popřípadě zajistí žákovi lékařskou péči a současně o tomto kroku uvědomí rodiče, Odbor soc. věcí a zdravotnictví MÚ Jirkov, nebo OSPOD Magistrát Chomutov.
5. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče oznámí věc policii a o všech provedených krocích provede zápis!
6. Po poradě s vedením školy zváží, jak informovat členy sboru a jak ostatní žáky a rodiče, aby se předešlo problémům.

Žádná omamně psychotropní látka (OPL) nesmí být uchovávána v trezoru školy, ani na jiném místě! Proto, v případě jejího nalezení či

zabavení, bude **neprodleně kontaktována Policie ČR a proveden zápis o události.**

Všem pracovníkům školy je opakovaně připomínána ohlašovací povinnost každého občana.

PREVENTIVNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Zpracován podle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-28 a Metodického pokynu MŠMT č. j. 28275/2000-22 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školních zařízení.

ÚVOD

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. V místech jejího výskytu dochází ke ztrátě pocitu bezpečí žáků, který je nezbytný pro harmonický rozvoj osobnosti a efektivní výuku. Na rozdíl od jiných druhů násilí je šikana zvláště zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. Tak i při relativně malé intenzitě šikany může u jejích obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v kolektivu.

Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných fázích vyskytuje v téměř každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Důraz je nutné zaměřit na vytváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů, zabývat se vztahy v třídních kolektivech ještě před vznikem šikanování.

CHARAKTERISTIKA ŠIKANOVÁNÍ

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky, sociální sítě apod. Šikana se projevuje i

v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.

PROJEVY ŠIKANOVÁNÍ

Šikanování má ve svých projevech velice různou podobu. Mezi základní formy šikany patří:

- Verbální šikana, přímá a nepřímá - psychická šikana (součástí je i kyberšikana, děje se pomocí ICT technologií).
- Fyzická šikana, přímá a nepřímá (patří sem i krádeže a ničení majetku oběti).
- Smíšená šikana, kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní příkazy apod.).

Za určitých okolností může šikanování přerůst až do forem skupinové trestné činnosti a v některých opravdu závažných případech může nabýt i rysy organizovaného zločinu.

CÍL PREVENTIVNÍHO PROGRAMU PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Základem prevence šikanování a násilí na školách je podpora pozitivních vzájemných vztahů mezi žáky (a mezi žáky a učiteli).

Z tohoto důvodu budeme usilovat o vytváření bezpečného prostředí:

- podporovat solidaritu a toleranci,
- podporovat vědomí sounáležitosti,
- posilovat a vytvářet podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy,
- uplatňovat spolupráci mezi dětmi a rozvíjet jejich vzájemný respekt,
- rozvíjet jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince.

Pedagogičtí pracovníci budou zajišťovat nad žáky dozor, zejména ve škole před vyučováním, o přestávkách mezi vyučovacími hodinami, mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Především v prostorách, kde by k šikanování mohlo docházet.

Žáci budou seznámeni s negativními důsledky šikanování, a to jak pro jeho oběti a pachatele, tak i pro celý třídní (školní) kolektiv.

Pedagogičtí pracovníci budou vést žáky k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka. Budou pomáhat rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka.

Prevence šikany bude probíhat v rámci celého výchovně vzdělávacího procesu i formou specifických primárních činností, které jsou uvedeny v Minimálním preventivním programu.

Postupy řešení šikanování

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.

Metody vyšetřování šikanování:

A. Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) budeme používat tuto strategii:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběti.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

B. Při pokročilé šikaně (s neobvyklou formou - výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování), budeme používat následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Vlastní vyšetřování.

C. Budeme spolupracovat s dalšími institucemi a orgány, a to zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče, orgánem sociálně právní ochrany dítěte, Policií ČR.

D. V případě negativních dopadů šikanování na oběť jí zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, speciálně pedagogického centra nebo dalších odborníků - klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

E. Dále budeme pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkujeme péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků - klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

F. Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Výchovná opatření

Napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, snížení známky z chování.

V mimořádných případech se užijí další opatření:

Ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka v místě příslušném diagnostickém ústavu.

Ředitel školy podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.

Spolupráce s rodiči

Při nápravě šikanování budou spolupracovat pedagogičtí pracovníci, vedení školy, školní metodik prevence, výchovný poradce, rodina oběti, rodina agresora. Při jednání s rodiči budeme dbát na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

Třídní učitelé budou na třídních schůzkách informovat rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování a seznámí je se školní metodičkou prevence a výchovnou poradkyní.

Krizový plán školy

Krizový plán školy má za úkol identifikovat možné projevy rizikového chování, určit místa ve škole, na kterých dochází k rizikovému chování a stanovit cíle a nástroje, které slouží k prevenci a předcházení těchto jevů.

Krizový plán se opírá o následující legislativní dokumenty:

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/ 2010-28 Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j. 14423/ 99-22 Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. 21149/2016)

Školní preventivní tým:

Mgr. Simona Pavlisová – ŠMP

Mgr. Jana Novotná – VP

Mgr. Jan Duda ŘŠ

Preventivní zařízení

Pedagogicko- psychologická poradna Chomutov

OSPOD Chomutov

Záchranná služba 155

Policie ČR 158

Hasiči 150

Integrovaný záchranný systém 112

Návykové látky

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky - alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování

Alkohol

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školou pořádaných platí zákaz konzumace alkoholu - tradiční a společensky tolerovaná droga - první experimenty s alkoholem kolem 11. – 13. roku

- jednorázové pití většího množství alkoholu kolem 15. roku Zaměření prevence - při přistižení žáka je primárně nutné zabránit mu v další konzumaci
- alkohol je třeba odebrat a zajistit - posouzení stavu žáka
- při ohrožení na zdraví a životě volat 155, okamžitě informuje zákonného zástupce žáka a dohodne se na dalším postupu – není-li tento dostupný, obrátí se škola na OSPOD a vyčká jeho pokynů
- jestliže nebezpečí nehrozí, sepíše krátký záznam s vyjádřením žáka (datum, místo, čas, jméno žáka, podpis), v případě, že odmítne, uvede tuto skutečnost do zápisu - zákonnému zástupci oznámí škola konzumaci alkoholu vždy
- výchovná opatření dle Školního řádu
- při opakování užití alkoholu vyrozumí škola OSPOD

Tabákové výrobky

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školu pořádaných platí zákaz kouření a používání nikotinových polštářků

- . - při přistižení žáka je primárně nutné zabránit mu v další konzumaci
- tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit
- o události se sepíše záznam a je informován zákonný zástupce žáka
- při opakování se vyrozumí OSPOD
- výchovná opatření dle Školního řádu

Omamné a psychotropní látky (OPL)

V prostorách školy, v době vyučování i na všech akcích školy je zakázaná výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek.

Je zakázáno i navádění k užívání těchto látek a vstup do školy pod vlivem OPL

- při přistižení žáka je primárně nutné zabránit mu v další konzumaci
- návykovou látku je třeba odebrat a zajistit ji, aby nedošlo k další konzumaci
- pedagogický pracovník posoudí, zda žákovi nehrozí nějaké nebezpečí
- v případě ohrožení na zdraví a životě volat 155
- okamžitě informovat zákonného zástupce žáka, není-li dostupný, vyrozumí OSPOD, vyčká jeho pokynů a vyžádá si pomoc
- je-li toho žák schopen, udělá se s ním zápis (datum, místo, čas, jméno a podpis žáka) - současně škola splní oznamovací povinnost k orgánu OSPOD
- výchovná opatření dle Školního řádu Nález OPL ve škole

1. Nález látky v prostorách školy

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- ihned oznámit vedení školy
- za přítomnosti dalšího pracovníka vložit do obálky (datum, čas, přelepit, razítko školy) - o nález vyrozumět Policii ČR

2. Nález látky u žáka

- nepodrobovat žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
- ihned oznámit vedení školy
- za přítomnosti ředitele školy (zástupce ředitele, MP) sepsat stručný záznam (datum, místo, čas, jméno a podpis žáka), v případě, že žák odmítne, uvést tuto skutečnost do zápisu
- v případě intoxikace žáka přinesenou látkou
- předat ji lékaři

Podezření, že žák má u sebe OPL

- vyrozumět Policii ČR, zkonzultovat postup
- informovat zákonného zástupce
- žáka izolovat a do příjezdu Policie ČR ho mít pod dohledem

- v žádném případě neprovádět osobní prohlídku ani prohlídku jeho věci

Distribuce OPL ve škole

- distribuce a šíření = trestný čin - vyrozumět Policii ČR,
zkonzultovat postup - vyrozumět zákonného zástupce a OSPOD

Oblast prevence šikany

Postup dle přílohy Minimálního preventivního programu

-Plán prevence a řešení šikany

Doporučená literatura z oblasti školního šikanování

Kolář, M. (2001, 2005). Bolest šikanování. Praha: Portál.

Kolář, M. (1997, 2000). Skrytý svět šikanování ve školách. Praha: Portál.

Kolář, M. (2005). Školní násilí a šikanování. Ostrava: CIT, Ostravská univerzita.

Kolář, M. (ed. 2004). Školní šikanování. Sborník z první celostátní konference konané v Olomouci na PF UP 30.3.

Kolář, M. (2003). Specifický program proti šikanování a násilí ve školách a školských zařízeních. Praha: MŠMT ČR.

Parry, J., Carrington, G. (1997). Čelíme šikanování: sborník metod. Praha, IPPP.

Říčan, P. (1995). Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí. Praha: Portál.

Časopisy

Kolář, M. (2007). Český školský program proti šikanování. Perspektivy. In: Sociálna prevencia. Bratislava: Národné osvetové centrum.

Kolář, M. (2007). Český školní program proti šikanování. Právo a rodina č.3/2007

Kolář, M. (2006). Jak na šikanu? Psychologie dnes 2 (12), 16-18

Kolář, M. (2005). Devět kroků při řešení počáteční šikany aneb pedagogická chirurgie. Prevence 7 (2), 3-7.

Kolář, M. (1998). Soudce Lynch na českých školách? Vyšetřování a léčba specifických typů šikan; in Sborník „Prevence šikanování ve školách“, Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, Praha.

Některé důležité kontakty a webové stránky

- Linka bezpečí (bezplatná) 800 155 555
- Linka důvěry 585 417
- Linka důvěry dětí a mládeže 585 414 600
- Vzkaz domů (dítě na útěku) 800 111 113
- PPP UK Chomutov
- Policie ČR
- Městská policie Jirkov
- OSPOD Chomutov
- Sociální odbor MěÚ Jirkov
- K Centrum Kadaň
- www.linkaduvery.cz
- www.ditenauteku.ic.cz
- www.sanarim.cz
- www.drogovaporadna.cz
- www.prevcentrum.cz
- www.sikana.cz
- www.varianty.cz
- www.nasedite.cz
- <http://anorexie.wz.cz>
- <http://bulimie.pppinfo.cz>
- vitallifecz.com